

ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΜΑΪΟΥ 2013 - ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- A.1** Όλα είναι αξιοθρήνητα στους εμφύλιους πολέμους αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια την νίκη· αυτή κάνει τους νικητές πιο άγριους και πιο αχαλίνωτους, ώστε, ακόμη και αν δεν είναι τέτοιοι από τη φύση τους, να εξαναγκάζονται από ανάγκη να γίνουν. Πράγματι, οι εκβάσεις των εμφυλίων πολέμων είναι πάντα τέτοιες, ώστε να γίνονται όχι μόνο αυτά, που θέλει ο νικητής αλλά ακόμη, ώστε ο νικητής να κάνει το χατίρι σε αυτούς, με τη βοήθεια των οποίων κερδήθηκε η νίκη

.....
Ενεργώντας κάτω από την επιρροή αυτών πολλοί, όχι μόνο αχρείοι αλλά και άπειροι, αν τον είχα τιμωρήσει, θα έλεγαν ότι αυτό έγινε με σκληρότητα και τυραννικά. Τώρα καταλαβαίνω πώς, αν αυτός φτάσει στο στρατόπεδο του Μάνλιου, όπου κατευθύνεται, κανείς δεν θα είναι τόσο ανόητος, που να μην βλέπει πως έγινε συνωμοσία, κανείς τόσο αχρείος που να μην το ομολογήσει.

- B.1** bellum civile
miserrimum
ipsum
victoribus
feroci
talis
exitu
earum
auxilium
auctoritas
plus
huic
castrorum
stultam

- B.2** reddidisti
sunto
cogeretur
faciendum
vult
obsequentur
peperisti
animadversum & animadversu
dixerint
intellexisse
perveniebatis
intende
vidissemus
fatebuntur

Γ.1 α) miserius	→	κατηγορούμενο στο nihil
feciores	→	κατηγορούμενο στο victores
bellorum	→	γενική υποκειμενική στο exitus
iis	→	αντικείμενο στο obsequatur
id	→	υποκείμενο στο factum esse
fore	→	ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο intellego
coniurationem	→	υποκείμενο στο factum esse

Γ.1 β) in bellis cibilibus → in bellis quae civilia sunt

Γ.1 γ) Cicero scripsit bellorum enim civilium exitus tales **esse** semper ut non solum ea fierent quae **vellet** victor, sed etiam ut victor **obsequeretur** iis, quorum auxilio victoria **parta esset**.

Γ.2 α) • Δευτερεύουσα επιρρηματική παραχωρητική

- Εισάγεται με το σύνδεσμο etiamsi
- Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί δηλώνει μια υποθετική κατάσταση, που κι αν δεχτούμε ότι αληθεύει, δεν αναιρεί το περιεχόμενο της κύριας πρότασης.
- Χρόνου Ενεστώτα, γιατί το ρήμα εξάρτησης είναι αρκτικού χρόνου (άμεσα από το cogantur και έμμεσα από το reddit) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ.2 β) • Δευτερεύουσα αναφορική προσδιοριστική

- Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quae, προσδιορίζει το ea
- Εκφέρεται με υποτακτική από έλξη προς την υποτακτική fiant
- Χρόνου ενεστώτα, γιατί εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (άμεσα από fiant, έμμεσα από το sunt) και δηλώνει το σύγχρονο στο παρόν.

Γ.2 γ) **Εξαρτημένος υποθετικός λόγος**

Υπόθεση: si iste in Manliana castra pervenerit

Απόδοση: neminem tam stultum fore

Ανεξάρτητος υποθετικός λόγος

Υπόθεση: si in Manliana castra pervenerit

Απόδοση: nemo tam stultus erit

Δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση. Εισάγεται με το σύνδεσμο si, γιατί είναι καταφατική.

Η υπόθεση εκφέρεται με οριστική συντελεσμένου μέλλοντα (pervenerit) και η απόδοση με οριστική μέλλοντα (erit). Ο υποθετικός λόγος δηλώνει υπόθεση ανοιχτή στο μέλλον.

Υπόθεση δυνατή – πιθανή

si iste in Manliana castra perveniat (υποτακτική Ενεστώτα),
nemo tam stultus sit (υποτακτική Ενεστώτα).